

Poznań, 12 marca 2020 r.

WK-0911/57/2020

Pani
Ewa Obal
Przewodnicząca Zarządu
Związku Międzygminnego
EKO SIÓDEMKA w Krotoszynie

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok budżetowy 2018, a w miarę potrzeb także inne lata.

Kontrola wykazała, że wnioski pokontrolne sformułowane na podstawie wyników poprzedniej kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2015 r. zostały zrealizowane.

Wyniki kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia opisane w protokole, podpisanym w dniu 17 stycznia 2020 r., spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, a mianowicie:

I.

1. W zakresie prowadzonych w 2018 r. ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2017 r. poz. 2342, z późn. zm. oraz Dz. U. z 2018 r. poz. 395, z późn. zm.) poprzez nie określenie w wykazie użytkowanych programów zawartym w Załączniku Nr 2 do Zarządzenia Przewodniczącego Zarządu Związku Międzygminnego „EKO SIÓDEMKA” w Krotoszynie Nr 2/2017 z dnia 30 grudnia 2017r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości - aktualnej wersji oprogramowania i daty przyjęcia do użytkowania, czym naruszono przepisy art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy o rachunkowości.
2. Związek Międzygminny „EKO SIÓDEMKA” w roku 2018 zrealizował dochody z tytułu gospodarowania odpadami w kwocie 10.493.774,18 zł. Poniesione przez jednostkę koszty z tego tytułu wyniosły 10.492.324,40 zł. Na działalności tej jednostka uzyskała dochód w kwocie 1.449,78 zł. Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1289, z późn. zm.) z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi Związek winien pokryć koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

3. Kontrola realizacji dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobieranych na podległym Związkowi obszarze wykazała, że:

- 1) Według stanu na 31.12.2018 r. zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowiły kwotę 641.236,62 zł. W badanej próbie stwierdzono niepodejmowanie działań polegających na zabezpieczeniu na majątku podatników zaległości z tytułu opłaty zgodnie z przepisami art. 34 i nast. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa Dz. U. z 2017 r. poz. 201, z późn. zm. oraz Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.).
- 2) Niepodejmowano wobec zalegających z zapłatą opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie łącznej 5.328,98 zł czynności mających na celu ich wyegzekwowanie, co naruszyło art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1201, z późn. zm. oraz Dz. U. z 2018 r. poz. 1314, z późn. zm.), a także art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.).

4. Niżej opisane umowy o świadczenie usług zawarto bez określenia maksymalnej kwoty wynagrodzenia (zobowiązania) dla usługodawcy:

- a) w dwóch umowach z dnia 13 marca 2018 r., zawartych na okres 36 miesięcy tj. od 13.03.2018 do 12.03.2021r. (bez stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych), których przedmiotem był najem urządzeń wielofunkcyjnych służących m.in. do drukowania w zamian za opłaty określone jednostkowo w kwotach netto: czynsz miesięczny za najem 62,50 zł, ryczałt miesięczny za 1050 wydruków czarno-białych - 52,50 zł, ceny za jeden wydruk ponad ilość objętą ryczałtem: 0,05 zł za wydruk czarno-biały i 0,35 zł za wydruk kolorowy, opłata za modem zdalnej diagnostyki 10,00 zł,
Na podstawie ww. umowy w 2018 r. dokonano wydatków w łącznej kwocie 15.839,28 zł a w 2019 r. – w kwocie 20.249,67 zł.
- b) w umowie z dnia 02.01.2018 r. obowiązującej od 02.01.2018 do 31.03.2018r. i w umowie z dnia 17.04.2018 r. obowiązującej od 01.04.2018 do 31.12.2018r., zawartych z firmą świadczącą usługi wywozu nieczystości płynnych ze schroniska dla zwierząt, ustalono wynagrodzenie jednostkowe wykonawcy za 1 m³ ścieków.
Na podstawie ww. umów w 2018 r. dokonano wydatków w łącznej kwocie 5.526,81 zł.

5. W rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach publicznych w roku 2018r. Zamawiający wykazał dane niezgodne ze stanem rzeczywistym, a mianowicie w pkt II, w którym wykazaniu podlegały zamówienia klasyczne o wartości przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy, i mniejszej od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, tj. w kolumnie "Usługi" wykazano m.in. 4 zamówienia o wartości 1.504.202,06 zł udzielone w trybie przetargu ograniczonego, a winno być w trybie zamówienia z wolnej ręki.

Powyższe naruszyło przepisy § 1 pkt 3 lit. a rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. z 2016 r. poz. 2038).

6. Wyboru wykonawców, którzy w 2018r. świadczyli usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości gmin należących do Związku Międzygminnego „EKO SIÓDEMKA” dokonano w trybie przetargu nieograniczonego, zakończonego podpisaniem umów w dniu 16.05.2016 r., z okresem obowiązywania do 31.12.2018 r. lub do wykorzystania środków na realizację przedmiotu zamówienia. Zawierając w wyniku przetargu nieograniczonego umowy dot. odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych Zarząd Związku Międzygminnego EKO SIÓDEMKA zaciągnął zobowiązania na łączną kwotę 20.930.241,62 zł z VAT. Zobowiązania wynikające z 5 umów mieściły się w limicie zobowiązań przewidzianych na wydatki na każde z 5-ciu przedsięwzięć ujętych we Wykazie przedsięwzięć do WPF (załącznik Nr 2 do uchwały Nr VIII/42/2016 Zgromadzenia Związku Międzygminnego EKO SIÓDEMKA z dnia 02.05.2017 r. w sprawie zmian do Wieloletniej Prognozy Finansowej Związku Międzygminnego EKO SIÓDEMKA na lata 2016 - 2019):
- w poz. 1.3.1.1 - odbiór odpadów z terenu gminy Cieszków,
 - w poz. 1.3.1.2 - odbiór odpadów z terenu gminy Krotoszyn,
 - w poz. 1.3.1.3 - odbiór odpadów z terenu gminy Kobylin,
 - w poz. 1.3.1.4 - odbiór odpadów z terenu gminy Sulmierzyce,
 - w poz. 1.3.1.5 - odbiór odpadów z terenu gminy Zduny.

W SIWZ oraz w ogłoszeniu o zamówieniu dla zamówienia podstawowego przewidziano możliwość udzielenia zamówień uzupełniających. W 2018 r. Wykonawcom udzielono sześciu zamówień uzupełniających, po przeprowadzeniu postępowań w trybie z wolnej ręki. Postępowania przeprowadzono z uwagi na wykorzystanie środków na realizację zamówienia podstawowego przewidzianych w umowach zawartych w maju 2016 r. W zakresie stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.) kontrolą objęto postępowanie przeprowadzone w trybie z wolnej ręki o udzielenie zamówienia publicznego o wartości poniżej kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych - tj. zamówienie uzupełniające na: „Świadczenie usług odbioru i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Krotoszyn” o wartości szacunkowej zamówienia określonej we wniosku o zatwierdzenie trybu postępowania i w protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na kwotę 740.089,75 zł netto, co w przeliczeniu na euro stanowiło równowartość kwoty 171.646 Euro - Zamawiający wszczął postępowanie zaproszeniem do negocjacji i ogłoszeniem o zamiarze zawarcia umowy opublikowanym w dniu 16.11.2018 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz na tablicy ogłoszeń i na stronie internetowej Zamawiającego, zakończył podpisaniem umowy w dniu 22.11.2018 r.

Kontrola przedłożonej dokumentacji ww. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wykazała, że spełnione były przesłanki do udzielenia zamówienia uzupełniającego na podstawie art. 67 ust. 1 pkt. 6 ustawy Prawo zamówień publicznych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 2018 r. Zgromadzenie Związku Międzygminnego EKO SIÓDEMKA uchwałami: Nr XVIII/80/2018 z dnia 28.05.2018 r., XIX/86/2018 z dnia 24.09.2018 r. oraz XX/89/2018 z dnia 06.11.2018 r. w sprawie zmian do Wieloletniej Prognozy Finansowej Związku Międzygminnego EKO SIÓDEMKA na lata 2018 - 2021 wprowadziło zwiększenia limitów zobowiązań przewidzianych na wydatki na 2018r. i 2019r. do tych przedsięwzięć ujętych we Wykazie przedsięwzięć do WPF, do których zawarto umowy w trybie z wolnej

ręki (kwoty zamówień udzielonych umowami w trybie z wolnej ręki mieściły się w limitach na 2018 i 2019r.).

Zobowiązania wynikające z umów odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych na obszarze poszczególnych gmin mieściły się w łącznej kwocie nakładów finansowych dla każdego z przedsięwzięć wyszczególnionych we Wykazie do WPF po zmianach wg załącznika do uchwały Nr XX/89/2018 Zgromadzenia Związku Międzygminnego EKO SIÓDEMKA z dnia 06.11.2018 r.

Przedstawiając Przewodniczącemu Zarządu Związku Międzygminnego EKO SIÓDEMKA w Krotoszynie ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej Związku Międzygminnego, w tym poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. W stosowanej w Związku Polityce rachunkowości wykazywać aktualne wersje stosowanych programów informatycznych oraz daty przyjęcia ich do użytkowania, zgodnie z przepisami art. 10 ust. 1 pkt. 1 ppkt. 3 lit. c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.) .
2. Zwiększyć nadzór i kontrolę nad realizacją dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobieranych przez Związek w celu zapewnienia ich egzekucji oraz wykorzystania możliwości ich zabezpieczenia w trybie i w sposób określony w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900, z późn. zm.) - art. 33 i następn. Stosownie do przepisów art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1314, z późn. zm.) w razie uchylania się zobowiązanego od wykonania obowiązku wierzyciel powinien podjąć czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych. Tryb postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych określają przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1483).
3. Na bieżąco monitorować koszty oraz dochody z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi. Niewykorzystane środki przeznaczać na realizację kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi określonymi w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010, z późn. zm.).
4. W zawieranych przez Związek umowach na świadczenie usług określać maksymalną wysokość wynagrodzenia (zobowiązania) za wykonanie przedmiotu umowy w okresie jej realizacji. Pozwoli to sprawować kontrolę wysokości zaciągniętych zobowiązań z planem finansowym jednostki. Zgodnie z przepisami art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869) jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i

Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obligatoryjne oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich.

5. W rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach publicznych wykazywać rzetelne dane.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Zgromadzenie Związku Międzygminnego „EKO SIÓDEMKA” w Krotoszynie

PREZES IZBY
Grażyna Wróblewska
Grażyna Wróblewska

